

Minister, welke kaarten trekt u?

Geachte minister Crevits,

Bij onze eerste ontmoeting heb ik u een boek kaarten van het COV gegeven. Tweënvijftig kaarten als belangrijk symbool. Wie kaart, weet het: je hebt niet altijd de beste troeven in handen. U heeft die ook niet. De zwarte piet van besparingen blijft een rol spelen. Na de kennismakingsdebatten, de toelichting bij uw beleidsnota, de vele steenleggingen en de tweets over leuke projecten, valt het niet meer weg te stoppen: stilaan komt uw beleid op snelheid. In het Vlaams parlement beantwoordt u vragen van parlementairen. Op uw weg langs de scholen wordt u aangeklampt ...

Ook wij kunnen niet zomaar een spelletje kaart spelen. Ik heb, uit naam van veertigduizend personeelsleden van het basisonderwijs, een paar prangende vragen voor u. Minister, welke kaarten trekt u voor het basisonderwijs?

M-decreet

Het M-decreet zorgt voor stijgende beroering in het onderwijsveld.

Naast de zorgen voor de kwaliteitsvolle start van het nieuwe type 9 en het type basisaanbod is de ongerustheid over de toekomst van het personeel groot. Tijdens de onderhandelingen werd afgesproken om de besparing die het oplevert te bevriezen vanaf 1 januari 2016. Maar scholen buitengewoon onderwijs signaleren ons nu al dalende omkaderingscijfers. Onze zorg zijn niet alleen de vastbenoemde leraren 'algemene en sociale vorming' (ASV) en paramedici maar ook de personeelsleden die al heel wat jaren ervaring opbouwden in de getroffen scholen maar nog steeds tijdelijk zijn. Voor het vastbenoemd personeel is er een systeem van terbeschikkingstelling en wedertewerkstelling. De tijdelijken kunnen de opgebouwde rechten quasi niet laten gelden, zelfs niet in de scholengemeenschap. Op die manier verliest het buitengewoon onderwijs de broodnodige expertise.

Minister, welke kaart trekt u?

Schaalvergroting

Ook de directeurs van het basisonderwijs zijn zeer bezorgd. De onrust over de bestuurlijke schaalvergroting groeit bij scholen en besturen. Dat blijkt ook uit verklaringen in de media van afgelopen weekend (21 en 23 maart 2015). In uw beleidsnota zegt u dat u werk wil maken van een optimalisatie van het bestuurlijke onderwijslandschap. Is schaalvergroting wel het beste middel om te komen tot bestuurlijke optimalisatie? Het versterken van schoolbesturen door ze te verenigen is een goede doelstelling. Teveel basisscholen zijn kwetsbaar door kleine besturen met steeds ouder wordende bestuurders. Een vereniging van krachten levert meer veerkracht op.

Maar basisscholen zijn extra kwetsbaar door het tekort aan middelen. Het is een onmogelijke oefening om de doorstroming van middelen te laten afhangen van de verankering aan een secundaire school.

Samenwerkingsverbanden in grotere gehelen kunnen leiden tot meer efficiëntie maar de operationele kracht van een basisschool mag niet afhangen van de toevoeging van een secundaire school in de groep. Bovendien, hoe verhoudt het tempo van de schaalvergroting zich tot de hervorming secundair onderwijs? Wanneer gedacht wordt aan rationalisering van studierichtingen lijkt het ons verstandiger om eerst deze beweging te maken voor er koppelingen ontstaan met het basisonderwijs.

Ook de zorg van de directeurs over hun bevoegdheden is terecht. Goed schoolleiderschap kan alleen waar gemaakt worden wanneer pedagogisch beleid hand in hand gaat met organisatorisch leiderschap. Schoolbesturen moeten ten dienste staan van de scholen en niet omgekeerd.

Minister, wat wij u vragen is voldoende omkadering.

Basisscholen moeten autonoom kunnen leven. De problematiek binnen één net aanpakken, biedt geen soelaas. Beleidsmaatregelen over bestuurlijke optimalisatie moeten een meerwaarde bieden voor alle basisscholen in alle netten.

Minister, welke kaart trekt u?

Werkbare loopbanen

De combinatie van de zware werkdruk en niet aangepaste loopbanen maken langer werken gewoon onmogelijk. Voor de meeste onderwijspersoneelsleden is een loopbaan tot 67 jaar gewoonweg absurd. Een loopbaan in het onderwijs is zwaar.

Onderwijspersoneel loopt een hoger risico op stress-gerelateerde klachten en burn-out. Om het werk werkbaar te houden kondigde u aan om de oudere leerkrachten minder te laten lesgeven en hen meer tijd te geven om jonge leraren te ondersteunen. U heeft een punt dat we nieuwe taakinvullingen moeten creëren. Als hiermee een win-winsituatie kan gemaakt worden naar startende personeelsleden is dat goed. Want de startende leraar heeft nood aan een sterke aanvangsbegeleiding. Een andere uitdaging die om een aanpak vraagt is dat heel wat leerkrachten hun loopbaan starten met versnipperde opdrachten, bij gebrek aan een voltijdse baan van lange duur. Noodgedwongen rekenen zij op werkloosheidssteuning die nu wordt verstrengd en verminderd ... Hoe kunnen zij zekerheid opbouwen? Boven de leeftijd van 50 jaar zien we in het basisonderwijs een gemiddelde van een op de twee personeelsleden die kiezen voor een of ander verlofstelsel. Al die stelsels komen tegemoet aan een reële behoefte om langer werken mogelijk te maken of om arbeid en gezin te blijven combineren. Een uitstapregeling moet ook tot de mogelijkheden blijven behoren. Eén enkele piste om de loopbaanproblematiek op te lossen zal niet volstaan. Meerdere maatregelen zijn meer dan nodig.

Minister, welke kaart trekt u?

Omkadering

Onderzoek bevestigt steeds opnieuw de beperkte omkadering van het basisonderwijs. De aanbeveling voor de overheid is om een absolute prioriteit te maken van de versterking van het administratief, beleids- en pedagogisch ondersteunend personeel in de basisscholen.

Beleidsverantwoordelijken in de scholen moeten minimaal vrijgesteld worden van allerlei elementaire administratieve taken. De administratieve en ondersteunende taken, opgelegd door onderwijs- en andere wetgeving nemen toe en er zijn onvoldoende middelen om deze te realiseren. Het COV blijft pleiten om te kiezen voor gescheiden omkaderingen met een duidelijke doelstelling. Wat heeft een leerling nodig? Wat heeft een school en een scholengemeenschap nodig om organisatorisch te kunnen werken?

Minister, welke kaart trekt u?

Vriendelijke groeten
Marianne Coopman

